

ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

(μια οικονομική προσέγγιση)

*Χρήστος Χρυσάνθης
Επίκουρος καθηγητής
Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ*

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΕΤΕΡΟΚΛΗΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ

- **ΕΤΕΡΟΚΛΗΤΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ**

- δημιουργοί - εκδότες και άλλες επιχειρήσεις

- **ΕΤΕΡΟΚΛΗΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

- έργα κλασικών τεχνών, έργα εφαρμοσμένων τεχνών
- λογισμικό, βάσεις δεδομένων

- **ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ**

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

- ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ:**

**Όσο το δυνατό περισσότεροι άνθρωποι
να ικανοποιούν όσο το δυνατό περισσότερες ανάγκες τους
σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο βαθμό
(φιλοσοφικός ωφελιμισμός)**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ Πν. Ιδ.

- Η ελεύθερη αγορά από μόνη της δεν ανταμείβει την παραγωγή πολιτιστικών αγαθών →
→ ΥΣΤΕΡΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΡΓΩΝ (under-production)
- ΚΙΝΗΤΡΑ με τη μορφή αποκλειστικού δικαιώματος
- ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΕΡΓΑ → ΕΥΗΜΕΡΙΑ
- ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ – ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ
- Όσο ενισχύεις τα κίνητρα περιορίζεται η πρόσβαση
- Όσο ενισχύεις την πρόσβαση περιορίζονται τα κίνητρα

ΟΦΕΛΗ

- ΚΙΝΗΤΡΑ → ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ (ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ) ΕΡΓΩΝ
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: ΝΕΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ
- ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ
- ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- ΑΥΞΗΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ
- ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣ
- ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΣΗ
- ΥΨΗΛΑ «ΚΟΣΤΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ»

ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ

ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

Η σύγκριση δεν πρέπει να γίνεται ανάμεσα στις διαφορετικές τιμές των πνευματικών έργων όταν υπάρχει και δεν υπάρχει προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας,

αλλά ανάμεσα :

(α) στην κατάσταση που υπάρχει όταν η πνευματική ιδιοκτησία προστατεύεται και

(β) στην κατάσταση που θα υπήρχε αν δεν προστατευόταν.

Αν δεν προστατευόταν, δεν θα υπήρχε παραγωγή πνευματικών έργων και δεν θα υπήρχε η σχετική αγορά.

Ο.Σ.Δ. / Α.Ο.Δ.

- **ΟΦΕΛΗ**

- Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΑ ΚΟΣΤΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΣΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣ ΟΣΟ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΡΗΣΤΕΣ

- **ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ**

- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
- ΑΝΙΣΕΣ ΔΙΑΝΟΜΕΣ ΣΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣ
- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ Ο.Σ.Δ. ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΝ ΤΙΣ ΙΔΙΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ

Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ (ΟΡΙΑΚΟΥ) ΚΟΣΤΟΥΣ

- Η τεχνολογία (Internet) οδηγεί σε μείωση του (οριακού) κόστους → μεγιστοποίηση της ευημερίας
- Η σημαντικότερη εξέλιξη μετά τη βιομηχανική επανάσταση
- Παράδειγμα: Η μουσική βιομηχανία πριν και μετά το Internet.
- Πώς θα συνυπάρξει η Πν. Ιδ. με τη μείωση του κόστους ?

Ο ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

- Όλα τα δικαιώματα σε άυλα αγαθά γνώρισαν σημαντικούς νομοθετικούς περιορισμούς την τελευταία δεκαετία.
- Οι περιορισμοί στις ΗΠΑ είναι εντονότεροι από όσο στην ΕΕ.
- Το ζητούμενο είναι η εύρεση της «χρυσής τομής».
- Η στάθμιση συμφερόντων είναι εντονότερη στη διανοητική ιδιοκτησία σε σύγκριση με άλλους κλάδους του δικαίου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΩΦΕΛΕΙΩΝ - ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ
- ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΩΝ
- ΔΙΕΛΚΥΝΣΤΙΝΔΑ : ΚΙΝΗΤΡΑ – ΠΡΟΣΒΑΣΗ
- ΠΟΣΟ ΙΣΧΥΡΟ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ?
ΟΣΟ ΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

ΟΔΗΓΙΑ 2019/790

- ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ, ΟΧΙ ΓΕΝΙΚΕΣ)
- ΝΕΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ
- ΚΟΣΤΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ)